

Rákosi Viktor meghalt.

Meghalt a magyar humor utolsó művésze és ma már nem terem többé egy itatra való sem bús földünkön a drága nedüből. A régi szép Magyarország hal meg lassanként, amint a régi kedves, jó emberséges, melegszívű, himni tudó magyarok egymás után kidőlnek. Nem a politikai Nagymagyarországra gondolunk: az a boldog világ hal meg az új világ e komor hajnalán, melynek ideje betelt, s amely nem támad fel többé a magyar újjászületés husvétjával sem.

Abban az elmuló világban jók voltak az emberek és tudták szeretni egymást, mert nem kellett félniük egymástól. Böven adta kincseit a föld és derüs hort ontottak az ősz nótás szüretjei. Könnyű volt a munka, mely nyugalmat, otthont, csendes szemlélődésre lelki egészséget, idegesillapító örömket adott bérül a jó embereknek és a könnyű élet könnyű realitásai nem görnyesztették egy a földre a lelket, hogy a messiá, irreális szépségek felé tárló perspektívákat ne tudta volna betekinteni. Abban az elomló világban a tiszta erkölcs győzött a rosszon és az ember Isten képét viselte, — abban a világban nem hitték ajóemberek, hogy ami rend, törvény, egyező szeretet, igazság, szelid krisztusi béke van a földön, az csak véletlen, s az ember feneyaddá lesz, ha a korbáctól féltében nem kell már jónak lennie.

Ezt a világot megölte a háboru, s amióta tudjuk, hogy egymástól kell elvonnunk a mindennapi kenyeret és a szemérmetlen harácsolás lett az ember természetes erkölése, oh azóta nincs többé humor a földön, azóta nem msolyog a jovialis, emberszerető tréfa, azóta esa ka mérges szatira vicse-rog és cinikus tagadás kárörvendez a gyermeki illuziók vesztén. Nemcsak a régi szép Magyarország, de az egész régi szép világ egyik ide számított árva túlélője volt Rákosi Viktor, s önékúle most már nincs senki, akitől a régi magyar kacagást hallhatnánk s már csak a história távolából hangzik egyre elveszőbbben a régi, boldog poharak kocintása és a jóságos tréfa vig hegedűszója.

Ez a mostani generáció soha sem éli vissza a régi boldogságot. Nem akarjuk a régiek és ujak kvalitásait most összemérni, de legyen az új művész Istennek leghivatottabbja, a Rákosi Viktor felséges optimizmusát már nem örökölheti. Új emberfajta

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Rákosi Viktor meghalt

Forrás:

Pesti Hírlap

Dr

1923. 9. 16.

jött, akinek ujak az érzései s egymást szeretni többé nem fogjuk soha, bizalmatlanság és sötét gyanakvás maradt a szívekben a háboru salakjaként. A haza sorsán sem tudunk többé oly szent, tiszta elvonatkozottságban búsulni, ahogy ők tudtak s az „Elnémult harangok” gondokaszavu lírája helyett az életbalkáharé türelmetlen vészcsengőiben hangzik ki a legbecstületesebb mai hazafiasság. Az örömet ma mérges fűszerekből szűrik, s a szeretet ma agresszív, gyűlölködő harc a szeretettek védelmében. A Rákosi Viktor nemzedékének tiszta, áhítatos művészete nincs többé. Pedig ő egy boldog Magyarország irodalmának egyik törzsoke lehetett volna, hiszen a könnyű újságcikktől az enyelgő tréfán és a kalandos játékokon át egész a komoly lélekrajz magasságáig minden kvalitásban utakat jelzett és messiá célokat tűzött ki. Nem akarjuk itt abszolút írói értékét megállapítani, de az enélkül is biztos, hogy újságírók és írók tehetősége termékenyült meg az ő hatásától és a Sípulusz karcolatai épen ugy emberöltőkön át éltek volna vidám utódokban, ahogy a Rákosi Viktor jószágos és tiszta morailtása, önzetlen hazaszeretete és stílusanak halk szépsége sok maradandó értékben öröklődött volna. Így azonban megszakadt ez a fejlődési vonal: Rákosi Viktornak nem lesznek utódai, ahogy a régi világ nagyjai sem folytatódnak tovább, és az ő sirja egyik határjelző halom azon a kegyetlen határvonalon, amely két világot választ el egymástól, s amely a világtörténelem legszörnyűbb katasztrófájában törte el egymástól a múltat és a jövőt.

Betegsége és halála.

Körülbelül egy héttel ezelőtt fordult válságosra Rákosi Viktor állapota. Hosszu idők óta szenvedett gyógyíthatatlan bajában, elgyengült szervezete s néhány nap előtt tüdőgyulladás támadta meg. Pénteken válságosra fordult az állapota, szíverése egyre gyengült s szombaton kora reggel elvesztette eszméletét s délután egy órakor csöndesen kiszendett. Kezelőorvosa dr. Kasper, az Új Szent János-kórház főorvosa péntek estétől haláláig mellette volt a családtagokkal. Köztük Rákosi Jenővel és Rákosi Szidival.

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Rákosi Viktor

Idő

1923

Személy

Életrajz.

Rákosi Viktor a zalamegyei Ukk községben született 1869 szeptember 20-án. Gyermekéveit Somogyban és Erdélyben töltötte, középsikolai tanulmányait Budapesten. A nyelc gimnáziumi osztályt a pesti piaristáknál végezte és barátaival, köztük Ámbros Zoltánnal, már második

gimnázista korában irodalmi társaságot alapított. A társaság tagjai darabokat írtak s azokat rendszerint maguk is adták elő. A gimnázium felsőbb osztályaiban irodalmi dolgozataival már magára vonta tanárai figyelmét. Az érettségi után a Nemzeti Hírlap, a Pesti Hírlap és később, 1881-ben, a Budapesti Hírlap belső munkatársa lett és maradt haláláig. Eleinte Vasálaré, később Sípulusz és ritkábban Puszpáng álnév alatt jelentek meg irodalmi dolgozatai. Vidám humorát, szikrázó ötletességét a magyar közönség gyorsan megkedvelte s csakhamar népszerű lett a neve. Első elbeszélő kötete 1885-ben jelent meg Verőfény címmel, a következő években Bujtogatók, Egy falusi Hamlet és Rejtett fészkek címmel regényei jelentek meg. Közben két kötetre való elbeszélése, Számos önálló művét később Rákosi Viktor összegyűjtött munkái címmel adta ki. Ebben a gyűjteményben szerepel legnagyobb sikerű aratót regénye, az „Elnémult harangok”, melyből később szindarabot is írt és legszebb elbeszélő-kötete „Beszélő fejfák” címmel. Jelentékeny sikerei voltak mint színműírónak is. A Magyar Színházban a milliónárius évbán került színre és száz előadást ért az „Aranylakodalom”, melyet Beöthy Lászlóval együtt írt. A Vígsházban bohózatot aratók hangos sikert: a Guthi Somával együtt írt „Napoleon ösém”, „Tartalekos férj” és „Rákózi fia” című darabjai. A Petőfi-Társaság és Kisfaludy-Társaság tagjai sorába választotta és a képviselőháznak is tagja volt két cikluson keresztül. Élete utolsó éveiben Budára költözött és város-majori villalakásából már nem igen mozdult ki, de szorgalmasan dolgozott. Utolsó regényét, a Boldog idők, boldog emberek címűt, a Pesti Hírlapnak írta és ennek a közlése még folyik tovább vasárnapról vasárnapra.